

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 110/04-33

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 8. októbra 2004 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa a zo sudcov Eduarda Bárányu a Štefana Ogurčáka prerokoval prijatú sťažnosť Ing. Ľ. H., B. B., zastúpenej advokátom JUDr. M. K., Advokátska kancelária, B. B., vo veci porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 24/99 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 24/99 p o r u š i l právo Ing. Ľ. H., aby sa jej vec prerokovala bez zbytočných prietáhov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jej právo na prerokovanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Ing. Ľ. H. p r i z n á v a primerané finančné zadostučinenie v sume 40 000 Sk (slovom štyridsaťtisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Banská Bystrica povinný jej vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Ing. Ľ. H. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 14 010 Sk (slovom štrnásťtisícdesať slovenských korún), ktorú je Okresný súd Banská Bystrica povinný vyplatiť na účet jej právneho zástupcu advokáta JUDr. M. K., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením z 21. júna 2004 č. k. I. ÚS 110/04-17 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť Ing. Ľ. H., B. B. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 24/99 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti a doložených príloh vyplýva, že: *„Sťažovateľka ako navrhovateľka v právnej veci proti odporcovi DRUKOS, spol. s r. o., so sídlom Banská Bystrica, prof. Sáru o náhradu škody, je účastníkom súdneho sporu vedeného na Okresnom súde v Banskej Bystrici pod č. k. 18 C 24/99. Konanie bolo začaté na základe žaloby sťažovateľky dňa 3. 2. 1999.*

Súd od podania žaloby neurobil žiadny úkon a preto sťažovateľka podaním zo dňa 3. 7. 2003, ktoré bolo súdu doručené 9. 7. 2003 žiadala o urýchlené konanie vo veci. Po tomto podaní súd v konaní urobil prvý úkon vo veci a to zaslal odporcovi výzvu zo dňa 20. 11. 2003. Do uvedeného dňa súd neurobil žiadny úkon a to ani vo veci ani procesný. Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 27 K 203/2002 zo dňa 5. 12. 2003 bol na odporcu vyhlásený konkurz, ktorý bol však uznesením Najvyššieho súdu č. k. 3 Obo 27/03 zo dňa 20. 2. 2003 zrušený. V čase od vyhlásenia konkurzu až po jeho zrušenie bolo súdne konanie s prihliadnutím na ustanovenie § 14 ods. 1 písm. d) zákona č. 328/1991 Zb.

o konkurze a vyrovnání zo zákona prerušené. Dňa 8. 1. 2004 Krajský súd v Banskej Bystrici č. k. 27 K 203/2002 znovu vyhlásil na odporcu konkurz a konanie je opätovne prerušené. Medzi zrušením konkurzu a opätovným vyhlásením konkurzu uplynulo viac ako 9 mesiacov a sťažovateľka sa na prietahy v konaní sťažovala u predsedu súdu. Ani v tomto období však súd nevykonával úkony, tak aby bolo zabezpečené právo sťažovateľky prerokovať vec bez zbytočných prietahov.

Podľa § 14 ods. 5 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnání v konaniach prerušených podľa ods. 1 písm. d) s výnimkou konaní o pohľadávkach, ktoré treba prihlásiť v konkurze, sa však pokračuje na návrh správcu, úpadcovho odporcu alebo nerozlučného účastníka konania.

Súd od vyhlásenia konkurzu zo dňa 8. 1. 2004, keď je súdne konanie prerušené naďalej vo veci nekoná. S prihliadnutím na uvedené ustanovenie nevyzval správcu konkurznej podstaty, aby sa vyjadril či súhlasí, aby sa v súdnom konaní pokračovalo. Sťažovateľka súhlasí, aby sa v konaní pokračovalo ale rozhodujúce je stanovisko správcu konkurznej podstaty. Pokiaľ správca konkurznej podstaty nebude s pokračovaním v konaní súhlasiť, súhlas sťažovateľky je bezvýznamný. Napriek tomu, že je konanie prerušené sme toho názoru, že súd je nečinný a stále dochádza k prietahom v konaní. Vyhlásenie konkurzu a následné prerušenie konania na odporcu však postup súdu neospravedlňuje, nakoľko od podania žaloby do dňa keď bol konkurz prvýkrát vyhlásený ubehli takmer 4 roky a súd vo veci neurobil žiadny úkon. Dávam do pozornosti to, že prietahy v konaní nepriaznivo pôsobia na zdravotný stav sťažovateľky a spomaľujú a narušujú jej liečbu o čom svedčí lekárske potvrdenie zo dňa 7. 6. 2000. (...)

Dňa 18. 3. 2003 navrhovateľka podala na Okresný súd v Banskej Bystrici v zmysle § 17 ods. 1 Zák. č. 80/1992 Zb. o Štátnej správe súdov, sťažnosť na postup súdu pre jeho nečinnosť z dôvodu, že dochádza k prietahom v konaní, nakoľko vyššie uvedený súd riadne nekoná a tým dochádza k porušovaniu práva na spravodlivý proces. Zároveň požiadala o preskúmanie uvedenej záležitosti, zabezpečenie nápravy a o podanie odpovede v zákonom stanovenej lehote. (...)

Dňa 7. 7. 2003 bola navrhovateľke doručená odpoveď na podanú sťažnosť, v ktorej podpredseda súdu poverený zastupovaním predsedníčky okresného súdu uznal podanú sťažnosť za dôvodnú a konštatoval v predmetnom konaní, že dochádza k prietahom. (...)

Aj vzhľadom na skutočnosť, že návrh na začatie konania bol podaný na príslušný súd dňa 3. 2. 1999 t. z. pred 5 rokmi, ako aj na základe vyššie uvedených skutočností máme za to, že Okresný súd v Banskej Bystrici vo veci riadne nekonal a stále nekoná, čím dochádza k porušovaniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a nedôvodným prieťahom v konaní. Porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a nedôvodným prieťahom v konaní vidíme minimálne v tom, že od podania žaloby do dňa 20. 11. 2003 Okresný súd v Banskej Bystrici v uvedenej právnej veci neurobil žiadny úkon“.

Vzhľadom na uvedené relevantné skutočnosti sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd vydal tento nález:

„Konaním Okresného súdu v Banskej Bystrici vedeným pod sp. zn. 18 C 24/99 bolo porušené základné právo Ing. L. H., bytom B. B. zakotvené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd

Okresnému súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 24/99 prikazuje konať tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Ing. L. H., bytom B. B. priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 250.000,- Sk (slovom dvestopäťdesiat tisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd v Banskej Bystrici povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresnému súdu v Banskej Bystrici ukladá zaplatiť trovy právneho zastúpenia Ing. L. H., bytom B. B., za zastupovanie v konaní pred Ústavným súdom SR, na účet advokáta JUDr. Martina Kováčika do 1 mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho podpredsedom JUDr. G. S., listom zo 14. júla 2004 sp. zn. Spr 1441/04 a právny zástupca sťažovateľa stanoviskom k uvedenému vyjadreniu okresného súdu z 12. augusta 2004.

Podpredseda okresného súdu vo svojom vyjadrení uviedol, že:

„(...)

- *dňa 03. 02. 1999 podala na tunajší súd Ing. H. návrh na náhradu škody, ktorý bol pridelený na vybavenie a rozhodnutie JUDr. Ing. G.*
- *dňa 05. 12. 2002 bol na odporcu vyhlásený konkurz*

- dňa 14. 11. 2003 súd robil dotaz Krajskému súdu v Banskej Bystrici, oddelenie obchodného súdnictva, či odporca je stále v konkurze, resp. či konkurz naň bol zrušený. Zároveň súd doručoval opis návrhu odporcovi spolu s výzvou na vyjadrenie
- dňa 08. 01. 2004 bol na odporcu opakovane vyhlásený konkurz
- dňa 16. 03. 2004 súd vyzval správkyňu konkurznej podstaty odporcu, aby sa vyjadrila, či podáva návrh na pokračovanie v konaní vzhľadom na skutočnosť, že na majetok odporcu bol opakovane vyhlásený konkurz
- dňa 26. 03. 2004 správkyňa konkurznej podstaty žalovaného v písomnom podaní doručenom súdu uviedla, že návrh na pokračovanie v konaní nedáva, nakoľko sa jedná o pohľadávku, ktorú si môže žalobkyňa uplatniť proti úpadcovi (žalovanému) v konkurznom konaní
- dňa 01. 04. 2004 súd vydal uznesenie, ktorým prerušil konanie
- dňa 05. 04. 2004 súd expedoval uvedené uznesenie účastníkom konania
- dňa 28. 04. 2004 žalobkyňa požiadala súd o ustanovenie právneho zástupcu
- dňa 06. 05. 2004 súd uznesením ustanovil žalobkyni na ochranu jej práv a záujmov zástupcu JUDr. M. K., advokáta, B. B.
- dňa 20. 05. 2004 podal JUDr. K. proti uzneseniu zo dňa 06. 05. 2004 odvolanie
- dňa 09. 06. 2004 súd zaslal spis Krajskému súdu v Banskej Bystrici na rozhodnutie o odvolaní
- dňa 15. 06. 2004 krajský súd potvrdil uznesenie tunajšieho súdu
- dňa 02. 06. 2004 súd doručoval uznesenie krajského súdu JUDr. K.
- spis sa doteraz nachádzal na lehote do 25. 07. 2004.

Podľa vyjadrenia zákonného sudcu, prieťahy v konaní boli spôsobené aj tým, že na odporcu Drukos, a. s. Banská Bystrica bol opakovane vyhlásený konkurz dňa 05. 12. 2002 a 08. 01. 2004. Z toho dôvodu bolo konanie podľa § 14 zák. č. 321/91 Zb. o konkurze a vyrovnaní zo zákona prerušené.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci a preto súhlasím s tým, aby podľa § 30 ods. 2 zák. č. 38/1993 Z. z. Ústavný súd Slovenskej republiky upustil od ústneho pojednávania o prijatom návrhu“.

Právny zástupca sťažovateľa vo svojom stanovisku k uvedenému vyjadreniu predsedu okresného súdu uviedol, že:

„(...) Zo zaslaného vyjadrenia Okresného súdu v Banskej Bystrici vyplýva aké úkony konajúci súd v súdnom konaní vykonal. Vyjadrenie konajúceho súdu len potvrdzuje nami v sťažnosti uvedené skutočnosti. Z vyjadrenia súdu vyplýva a to by sme chceli zdôrazniť, že minimálne od podania žaloby na súd t. j. od 3. 2. 1999 do 14. 11. 2003 konajúci súd nevykonal žiadny úkon a to ani vo veci ani procesný. Pripomíname, že konkurz na odporcu bol v tomto období vyhlásený od 5. 12. 2002 do 20. 2. 2003. Sme toho názoru, že súd nekonal ani ďalej efektívne napriek tomu, že dňa 14. 11. 2003 urobil dotaz na Krajský súd v Banskej Bystrici či je odporca stále v konkurze. Až potom čo právny zástupca sťažovateľky nahliadol v mesiaci február 2004 do súdneho spisu s cieľom domáhať sa ochrany ústavného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, začal konajúci súd vo veci konať efektívne.

Z dôvodu vyššie uvedeného máme za to, že došlo k porušeniu práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a navrhujeme, aby Ústavný súd Slovenskej republiky vydal nález tak ako je uvedený v sťažnosti zo dňa 23. 2. 2004, doručenej Ústavnému súdu SR dňa 4. 3. 2004. Zároveň navrhujeme, aby Ústavný súd SR priznal sťažovateľke náhradu trov právneho zastúpenia na účet právneho zástupcu JUDr. M. K.

Na základe Vašej výzvy Vám oznamujeme, že netrváme na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie“.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Jej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou tohto základného práva – ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných pre meritórne rozhodnutie vo veci, t. j. rozhodnutie o tom, či namietaným postupom súdu bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (I. ÚS 40/02, I. ÚS 41/03).

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil nasledovný priebeh a stav konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 18 C 24/99:

Dňa 3. februára 1999 podala sťažovateľka na okresnom súde žalobný návrh na náhradu škody proti DRUKOS, a. s., so sídlom Ul. prof. Sáru 5, Banská Bystrica (ďalej len „odporca“). Sťažovateľka zároveň podala aj žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov.

Dňa 9. júla 2003 sťažovateľka podala okresnému súdu žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu v napadnutom konaní a požiadala tiež o urýchlené konanie v danej veci.

Dňa 5. decembra 2002 uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) č. k. 27 K 203/02 bol vyhlásený konkurz na majetok odporcu.

Dňa 20. februára 2003 Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 3 Obo 27/03 uvedený vyhlásený konkurz zrušil.

Dňa 11. júla 2003 bol v predmetnom spise zaznamenaný nasledovný úradný záznam: *„Telefonickým dotazom na obchodný register tunajšieho súdu bolo zistené, že na odporcu bol 5. decembra 2002 vyhlásený konkurz. Konanie je podľa § 14 ods. 1 písm. d) zák. č. 328/91 Zb. prerušené.“*

Dňa 14. novembra 2003 okresný súd požiadal krajský súd, oddelenie obchodného súdnictva, o informáciu či odporca je stále v konkurze, resp. či konkurz naň bol zrušený.

Dňa 20. novembra 2003 okresný súd uznesením vyzval odporcu, aby sa v lehote 15 dní písomne vyjadril k žalobnému návrhu.

Dňa 26. novembra 2003 bol predmetný spis doručený krajskému súdu (na základe telefonického vyžiadania JUDr. V., podpredsedníčky krajského súdu).

Dňa 1. decembra 2003 bol v spise uskutočnený tento záznam: *„na obch. odd. KS v B. B. zistené, že na odporcu Drukos, a. s., B. B. bol 5. decembra 2002 (27 K 203/02) vyhlásený konkurz, pričom následne bolo rozhodnutie KS zrušené NS SR. T. č. sa nachádza spis na NS SR v dôsledku podanej (opakovane) námietke zaujatosti sudcu.“*

Dňa 11. decembra 2003 bol okresnému súdu vrátený spis z krajského súdu.

Dňa 8. januára 2004 uznesením krajského súdu sp. zn. 27 K 203/02 bol opakovane vyhlásený konkurz na majetok odporcu.

Dňa 8. januára 2004 sa právna zástupkyňa odporcu písomne vyjadrila k žalobnému návrhu.

Dňa 21. januára 2004 krajský súd oznámil okresnému súdu, že na majetok odporcu bol 8. januára 2004 znovu vyhlásený konkurz.

Dňa 16. marca 2004 okresný súd vyzval správkyňu konkurznej podstaty odporcu, aby sa v lehote 7 dní vyjadrila, či v súlade s § 14 ods. 5 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní (v platnom znení) podáva návrh na pokračovanie v konaní vzhľadom na skutočnosť, že na majetok odporcu bol opakovane vyhlásený konkurz.

Dňa 26. marca 2004 správkyňa konkurznej podstaty odporcu oznámila súdu, že návrh na pokračovanie v konaní nepodáva, pretože ide o pohľadávku, ktorú môže sťažovateľka uplatniť proti úpadcovi v konkurznom konaní.

Dňa 1. apríla 2004 okresný súd vydal uznesenie, ktorým napadnuté konanie prerušil.

Dňa 5. apríla 2004 súd expedoval uznesenie o prerušení konania jeho účastníkom.

Dňa 23. apríla 2004 uznesenie o prerušení konania nadobudlo právoplatnosť. Konajúci sudca dal úpravou kancelárii okresného súdu pokyn, aby sledovala, či sú splnené procesné podmienky na prerušenie konania (konkurz na majetok odporcu).

Dňa 28. apríla 2004 sťažovateľka opätovne požiadala okresný súd o ustanovenie právneho zástupcu a o urýchlenie napadnutého konania.

Dňa 6. mája 2004 bol uznesením okresného súdu sťažovateľke ustanovený právny zástupca.

Dňa 20. mája 2004 advokát podal odvolanie proti uzneseniu o jeho ustanovení za právneho zástupcu sťažovateľke v napadnutej veci.

Dňa 8. júna 2004 bol spis predložený krajskému súdu na rozhodnutie o uvedenom odvolaní.

Dňa 18. júna 2004 krajský súd svojím uznesením potvrdil rozhodnutie okresného súdu o ustanovení právneho zástupcu pre sťažovateľku.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov (...).

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná (...).

Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní o náhradu škody vedenom pod sp. zn. 18 C 24/99, v ktorom sťažovateľka vystupuje ako navrhovateľka, došlo k porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov

garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Ústavný súd pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že doterajší zdĺhavý priebeh napadnutého konania ústavný súd nemôže pripísať na vrub faktickej náročnosti alebo právnej zložitosti prerokovávanej veci. Napokon ani podpredseda okresného súdu vo svojom vyjadrení nenamietal zložitosť napadnutej veci.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jej ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným priet'ahom.

3. Pokiaľ ide o postup okresného súdu, ústavný súd predovšetkým poukazuje na to, že napadnuté občianskoprávne konanie sa začalo 3. februára 1999 a do vyhlásenia prvého konkurzu na majetok odporcu 5. decembra 2002, teda počas troch rokov a desiatich mesiacov, okresný súd bol v danej veci bez akýchkoľvek dôvodov nečinný. Rovnako po zrušení prvého konkurzu na majetok odporcu a „oživení“ napadnutého konania okresný súd od 20. februára 2003 do 20. novembra 2003 počas deviatich mesiacov nevykonával úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľky. V uvedených obdobiach nebol postup okresného súdu zjavne bez zbytočných priet'ahov, pretože počas doby celkom viac ako štyroch rokov súd nevykonával vo veci úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľka ako navrhovateľka v predmetnej veci počas súdneho konania nachádza, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy (pozri napr. I. ÚS 41/02). Vzhľadom na uvedené obdobie nečinnosti okresného súdu ústavný súd konštatuje, že v napadnutom konaní došlo k priet'ahom, ktoré neboli spôsobené zložitost'ou veci ani správaním účastníkov konania, ale sú dôsledkom postupu okresného súdu.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 1.

Od vyhlásenia druhého konkurzu na majetok odporcu 8. januára 2004 z dôvodu prerušenia napadnutého konania pred okresným súdom zo zákona (§ 14 ods. 1 písm. d) zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov), ak nedôjde k odpadnutiu prekážky prerušeného konania postupom predvídaným v zákone o konkurze a vyrovnaní, nemôžu sa v prerušovanom konaní vykonávať žiadne procesné úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty účastníkov, a tým k naplneniu účelu označeného základného práva, tak ako to bolo uvedené vyššie. Sťažovateľka netvrdila ani neuviedla žiadnu skutočnosť, z ktorej by vyplývalo, že v danej veci neexistoval zákonný dôvod na ostatné prerušenie konania, resp. že prekážka prerušenia konania už odpadla. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nečinnosť súdu v dôsledku existencie zákonnej prekážky jeho postupu, tak ako to je v danom prípade po 8. januári 2004, neposudzuje ako zbytočné prietahy v súdnom konaní (napr. II. ÚS 3/00, III. ÚS 42/02, I. ÚS 65/03).

4. Vzhľadom na to, že 8. januára 2004 uznesením krajského súdu sp. zn. 27 K 203/02 bol opakovane vyhlásený konkurz na majetok odporcu, čím došlo k prerušeniu napadnutého konania zo zákona, neprichádzalo do úvahy v okolnostiach danej veci rozhodnutie podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľka požadovala priznať primerané finančné zadosťučinenie vo výške 250 000 Sk.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľku. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať jej aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona

o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľky, najmä vzhľadom na dlhodobú nečinnosť okresného súdu považuje za primerané vo výške 40 000 Sk.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 2.

6. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania vo výške 14 010 Sk z dôvodu trov jej právneho zastúpenia.

Náhrada sa priznala za tri uplatnené úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia, podanie sťažnosti z 23. februára 2004 a zaujatie písomného stanoviska 12. augusta 2004 k vyjadreniu podpredsedu okresného súdu). Za tri úkony vykonané v roku 2004 patrí odmena v sume trikrát po 4 534 Sk a režijný paušál trikrát po 136 Sk (§ 13 ods. 8, § 19 ods. 3, § 24 ods. 3 a § 25 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb), preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľky predstavujú celkom zaokrúhlene sumu 14 010 Sk.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľky rozhodol tak, ako to je uvedené pod bodom 3 výroku tohto rozhodnutia.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. októbra 2004